

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI HUZURIDAGI
PEDAGOG KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING
MALAKASINI OSHIRISH MINTAQAVIY MARKAZI**

“TASDIQLAYMAN”

Buxoro davlat universiteti huzuridagi
pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va
ularning malakasini oshirish mintaqaviy
markazi direktori

B.R.Adizov

“ 05 ” 01 2024 yil

**“ELEKTRON DARSLIKLAR YARATISH TEXNOLOGIYASI”
MODULINING
ISHCHI O‘QUV DASTURI**

Malaka oshirish kursi yo‘nalishi:	Informatika va axborot texnologiyalari
Tinglovchilar kontingenti:	Akademik litseylar pedagog xodimlari

Buxoro - 2024

Modulning ishchi o'quv dasturi Oliy va o'rta maxsus, professional ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashining 2023 yil 11avgustdagi 4-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan, Vazirlikning 2023 yil 25 avgustdagi 391-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan o'quv dasturi asosida ishlab chiqildi. Ishchi o'quv dastur Buxoro Davlat universiteti Kengashining 2023 yil "29" avgustdagi 1-sonli yig'ilish qarori bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi: **N.S. Sayidova** - fizika-matematika fanlari nomzodi,
dotsent.

Taqrizchi: **J. Jumayev** - fizika-matematika fanlari nomzodi, dotsent.

Kirish

Ushbu ishchi dastur O‘zbekiston Respublikasining 2020 yil 23 sentabrda tasdiqlangan “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 3 dekabrda “Iqtidorli yoshlarni saralab olish tizimi va akademik litseylar faoliyatini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-4910-son hamda Vazirlar Mahkamasining 2022 yil 1 iyundagi “Akademik litseylar rahbar va pedagog xodimlarining uzduksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to‘g‘risida”gi 296-son Qarorlarida belgilangan ustuvor yo‘nalishlar hamda namunaviy dastur mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo‘lib, u zamonaviy talablar asosida malaka oshirish jarayonlarining mazmunini takomillashtirish hamda akademik litseylar pedagog xodimlarining kasbiy kompetentligini muntazam oshirib borishni maqsad qiladi.

Ishchi dastur doirasida berilayotgan mavzular orqali akademik litseylarda faoliyat olib borayotgan pedagog xodimlarning Informatika va axborot texnologiyalari sohalariga oid bilimlar darajasini kengaytirish va chuqurlashtirish hisobiga ularning pedagogik mahorat va kasbiy kompetentligini muntazam takomillashtirish bilan bog‘liq bilim, ko‘nikma va malakalarga ega bo‘lishlari ta’minlanadi.

Modulning maqsad va vazifalari

Modulning maqsadi mazkur fanining maqsadi akademik litseyning Informatika va axborot texnologiyalari yo‘nalishida malaka oshirayotgan tinglovchilarga elektron darsliklar yaratish jarayoni haqida ma’lumot berishdan iborat bo‘lib, unda elektron darsliklar yaratish tartibi, talablari, tashkil etuvchilari va yaratishda qo‘llaniladigan dasturiy vositalar va ulardan foydalanish malakalari takomillashtiriladi.

Fanning vazifalari:

- Elektron darsliklar va ulardan foydalanishning afzalliklarini tushuntirish;
- Elektron darsliklar yaratish tartibi va unga qo‘yiladigan talablar mazmuni bilan tanishtirish;
- Elektron darsliklar yaratishda zamonaviy telekommunikasiya va multimedia vositalarining o‘rnini aniqlash;

- Elektron darsliklar yaratishda foydalaniladigan dasturiy vositalar tarkibi va ulardan foydalanish ko‘nikmasini shakllantirish;
- Elektron darsliklardan o‘quv jarayonida samarali foydalanish metodikasi mazmunini tanishtirish.
- zamonaviy pedagogik vositalari haqida tushunchalarni, ularning har xil turlarigi yaratish texnologiyalari va ta’lim jarayonida qo‘llash usullari bilan ishlash malakasini shakllantirish, zamonaviy axborot texnologiyalarini o‘z fanlarini o‘qitishda va ulardan muayan foydalanish haqida ma’lumot berishdan iborat.

Tinglovchilarda Elektron darsliklarni yaratish texnologiyalari fanini o‘rganish natijasida elektron darsliklar yaratish jarayoni va undan foydalanish to‘g‘risida bilim, **ko‘nikma va malakalar** hosil bo‘ladi.

Talabalar Elektron darsliklarni yaratish texnologiyalari fanini chuqur o‘rganishlari uchun Informatika va axborot texnologiyalari, Programmalash asoslari, Kompyuter grafikasi va veb dizayn, Pedagogika, Psixologiya, Yoshga oid fiziologiya, Informatika o‘qitish metodikasi kabi fanlardan yetarlicha bilimlarga ega bo‘lishlari talab etiladi.

Modul yakunida tinglovchilarning bilim, ko‘nikma va malakalari hamda kompetentligiga qo‘yiladigan talablar:

“Elektron darsliklar yaratish texnologiyasi” modulini o‘zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida:

Tinglovchi:

- Elektron darslik tayyorlash texnologiyasining umumiy ta’rifini, namoyish etuvchi dasturlarini, nazorat qiluvchi dasturlarini, o‘rgatuvchi dasturlarini, dasturiy vositalarning didaktik imkoniyatlarini, ekspert-o‘rgatuvchi tizimlarini, avtomatlashtirilgan o‘rgatuvchi tizimlarini, foydalanuvchi va pedagogik-dasturiy vositalarning o‘zaro xamkorligini tashkil etish metodlarini; elektron darslik yaratish tamoyillarini; “Lektor” va boshqa tizimlari va ulardan pedagogik dasturiy vositalarni yaratish usullarini bilishi kerak.

- Elektron darslik yaratish texnologiyasi: foydalanish maqsadini aniqlash, o‘quv materiallarini taxlil qilish va tanlash, uni strukturalash va formallashtirish, pedagogik ssenariyni taqdim etish; “Lektor” boshqa tizimlari ishlash ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak;

- o‘quv-ta’lim jarayonida Elektron darslik yaratish va ulardan samarali foydalana olish malakalariga ega bo‘lish kerak.

MODUL BO‘YICHA SOATLAR TAQSIMOTI

№	Modul mavzulari	Tinglovchining o‘quv yuklamasi, soat				
		Hammasi	Auditoriya o‘quv yuklamasi			Mustaqil ta’lim
			Jami	jumladan		
				Nazariy	Amaliy mashg‘ulot	
1.	Elektron darsliklarning xususiyatlari va afzalliklari.	2	2	2		
2.	Elektron darsliklarni yaratishda qo‘llaniladigan dasturiy vositalar.	2	2		2	
3.	Elektron darsliklarni yaratishda FsCapture, snaget dasturlari imkoniyatlaridan foydalanish.	2	2		2	
Жами:		6	6	2	4	

NAZARIY MASHG‘ULOTLAR MAVZULARI

1-mavzu: Elektron darsliklarning xususiyatlari va afzalliklari. (2 soat ma’ruza)

Elektron darsliklarning xususiyatlari va afzalliklari. Elektron darsliklarning xususiyatlari va afzalliklari.

Qo‘llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Ma’ruza, namoyish etish, savol-javob, “Bumerang”, “Klaster”, “Blis-surov”, “Fikrlash xaritasi”, “Veyer”, B.B.B jadvali, kichik guruularda ishlash metodlari.

AMALIY MASHG‘ULOTLARI MAVZULARI

1-mavzu: Elektron darsliklarni yaratishda qo'llaniladigan dasturiy vositalar. (2 soat amaliy)

Elektron darsliklarni yaratishda qo'llaniladigan dasturiy vositalar. Elektron darsliklarni yaratishda qo'llaniladigan dasturiy vositalar.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Ma'ruza, namoyish etish, savol-javob, "Bumerang", "Klaster", "Blis-surov", "Fikrlash xaritasi" "Ajurali arra", "Veyer", Charxpalak, B.B.B jadvali, kichik guruularda ishlash metodlari.

2-mavzu: Elektron darsliklarni yaratishdaFsCapture, snaget dasturlari imkoniyatlaridan foydalanish. (2 soat amaliy)

Elektron darsliklarni yaratishda FsCapture, snaget dasturlari imkoniyatlaridan foydalanish. Elektron darsliklarni yaratishdaFsCapture, snaget dasturlari imkoniyatlaridan foydalanish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Ma'ruza, namoyish etish, savol-javob, "Bumerang", "Klaster", "Blis-surov", "Fikrlash xaritasi" "Ajurali arra", "Veyer", Charxpalak, B.B.B jadvali, kichik guruularda ishlash metodlari.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: "O'zbekiston", 2017. – 488 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. – T.: "O'zbekiston", 2017. – 592 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. T.: "O'zbekiston", 2018. – 507 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. 3-jild.– T.: "O'zbekiston", 2019. – 400 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild.– T.: "O'zbekiston", 2020. – 400 b.

6. Mirziyoyev Sh.M. “Yangi O‘zbekiston strategiyasi” “O‘zbekiston”, 2021.- 464b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

7. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O‘zbekiston, 2018.

8. O‘zbekiston Respublikasining 2020 yil 23 sentabrda qabul qilingan “Ta’lim to‘g‘risida”gi O‘RQ-637-sonli Qonuni.

9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 22 yanvar “2022 - 2026 yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-60-son Farmoni.

10. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 26 sentabr “Oliy ta’lim muassasalariga kirish uchun nomzodlarni maksadli tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi PQ-3290-sonli Qarori..

11. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 3 dekabrda “Iqtidorli yoshlarni saralab olish tizimi va akademik litseylar faoliyatini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PQ-4910-son Qarori.

12. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022 yil 1 iyundagi “Akademik litseylar rahbar va pedagog xodimlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to‘g‘risida” 296-son Qarori.

ASOSIY ADABIYOTLAR

1. Uzluksiz ta’lim tizimi uchun o‘quv adabiyotlarining yangi avlodini yaratish konsepsiyasi. Toshkent:Sharq, 2002.
2. A.A.Abduqodirov, A.X.Pardayev, Masofali o‘qitish nazariyasi va amaliyoti, Monografiya, Toshkent: Fan, 2009. - 146 b.
3. M.Aripov, A.Haydarov, Informatika asoslari, O‘quv qo‘llanma, Toshkent: O‘qituvchi, 2002. - 432 b.
4. M.Aripov va boshqalar, Axborot texnologiyalari, O‘quv qo‘llanma, Toshkent: Noshir, 2009. - 368 b.
5. D.M.Amirov va boshqalar, Axborot – kommunikasiya texnologiyalari, Izohli lug‘at, Toshkent, 2010. - 576 b.

6. Sh.A.Nazirov va boshqalar, Delphi tilida dasturlash asoslari, O‘quv qo‘llanma, Toshkent: G‘.G‘ulom, 2008. - 278 b.
7. Sh.Razzoqov va boshqalar, Kompyuter grafikasi, O‘quv qo‘llanma, Toshkent: Talqin, 2006. - 240 b.

QO‘SHIMCHA ADABIYOTLAR

1. Sh.A.Nazirov, R.V.Qobulov, Ob‘yektga mo‘ljallangan dasturlash, O‘quv qo‘llanma, Toshkent: G‘.G‘ulom, 2008. - 184 b.
2. M.T.Xodjiyev, Sh.Razzoqov. Elektron darsliklarni yaratish tamoyillari, afzalliklari, ularga qo‘yiladigan talablar va ishlab chiqish bosqichlari. Buxoro: Texnotasvir, 2004.
3. A.A.Abduqodirov, Umumta’lim maktablari uchun elektron darslik yaratishning nazariy asoslari // Pedagogik maxorat. – Toshkent, 2003. №2.
4. Q.T.Olimov. Maxsus fanlar bo‘yicha elektron darsliklarni yaratishning uslubiy asoslari // Kasb - hunar ta’limi, №2. 2004 y.
5. Q.T.Olimov. Kasb-hunar ta’lim tizimida maxsus fanlardan elektron darsliklarga qo‘yiladigan talablar, ularni yaratish texnologiyasi va uslubiy ta’minoti. Kasb mahorati. O‘zbekiston Respublikasi o‘rta maxsus, kasb– hunar ta’limi axborotnomasi. 2004.№5. 76-109 b.
6. O.Rasulov. Zamonaviy elektron darsliklarning didaktik xususiyatlari // Kasb - hunar ta’limi, №5 2005 y.

ELEKTRON TA’LIM RESURLARI:

1. www.websib.ru - Материалы круглого стола Дистанционного научно-методического объединения учителей химии на сайте NOOS.
2. www.referat.ru- Сетевые технологии и Интернет.
3. www.referat.ru- Informatika i nauka.
4. www.informatika.ru- программы Excel.
5. www.exponenta.ru - Ma’lumotlar to‘plami.
6. www.kampi.bancorp.ru/do/ - Ma’lumotlar to‘plami.
7. www.informica.ru- Ma’lumotlar to‘plami.
8. www.hp.visitcom.ru- Ma’lumotlar to‘plami.